

Bryssel, 2. lokakuuta 2019
(OR. en)

12693/19

Toimielinten väliset asiat:

2018/0216 (COD)

2018/0217 (COD)

2018/0218 (COD)

**AGRI 475
AGRILEG 165
AGRIFIN 58
AGRISTR 57
AGRIORG 59
CODEC 1442
CADREFIN 335**

ILMOITUS

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Maatalouden erityiskomitea / Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Asia: YMP vuoden 2020 jälkeen -uudistuspaketti

a) Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta

b) Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta

c) Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatuajärjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 1151/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta

– Puheenjohtajavaltion tilannekatsaus

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä maatalous- ja kalastusneuvoston 14. ja 15. lokakuuta 2019 pidettävän istunnon valmisteleiseksi edellä mainittua asiaa koskeva puheenjohtajavaltion tilannekatsaus sekä kysymys ministerien keskustelun ohjaamiseksi.

Valtuuskuntia pyydetään hyväksymään kysymys maatalouden erityiskomiteassa 7. lokakuuta 2019 ja vaihtamaan siitä alustavia näkemyksiään. Tämä ei vaikuta neuvostossa käytävään keskusteluun.

TILANNEKATSAUS YMP-UUDISTUKSESTA

Näin Suomen puheenjohtajakauden puolivälissä haluaisimme arvioida YMP-uudistuspaketin tämänhetkistä tilannetta ja nimetä ne aiheet, jotka puheenjohtajavaltion käsityksen mukaan vaativat vielä lisätarkastelua. Tässä asiakirjassa on tarkoitus kuvata kunkin YMP-asetuksen tämänhetkistä tilannetta ja hahmotella tulevien kuukausien työskentelyä.

Sekä Itävallan että Romanian puheenjohtajakausilla edistytettiin merkittävästi. Neuvostossa ja sen valmisteluelimissä on käyty monia keskusteluja sen jälkeen, kun ehdotus toimitettiin Bulgarian puheenjohtajakaudella. Puheenjohtajavaltio Suomi jatkaa tältä pohjalta sekä teknisiä että poliittisia keskusteluja kyseisten kolmen asetuksen parissa. Tähänastisesta työskentelystä ja ratkaisematta olevista kysymyksistä on esitetty yhteenveto liitteessä.

Puheenjohtajavaltion aikomuksena on jatkaa teknistä keskustelua liitteessä luetelluista tekijöistä ja käyttää kaksi tulevaa, marras- ja joulukuussa pidettävää maatalous- ja kalastusneuvoston istuntoa keskusteluihin ympäristötavoitteiden osalta kunnianhimoisemmasta YMP:stä ja uudesta täytäntöönpanomallista.

Lisäksi puheenjohtajavaltio aikoo esittää päivitettyjä tekstiehdotuksia kaikkiin kolmeen asetukseen viimeistään joulukuun alkupuolella.

Ottaen huomioon liitteessä kuvatun edistymisen ja sen, että muutamat kysymykset vaativat vielä teknisen ja poliittisen tason lisätarkastelua, samoin kuin epävarmuuden monivuotisen rahoituskehysten tuloksesta, neuvostoa pyydetään ilmaisemaan kantansa seuraavaan kysymykseen:

Mitkä ovat ne YMP-uudistusehdotusten keskeiset tekijät, joista ministereiden näkemyksen mukaan on syytä vielä keskustella?

JOHDANTO

Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistusehdotus käsittää seuraavat kolme asetusta:

- YMP:n strategiasuunnitelma-asetus, joka muodostaa uudistuspaketin ytimen; siinä vahvistetaan säännöt suorille tuille, alakohtaisille tukitoimille ja maaseudun kehittämiselle ja säädetään siirtymisestä uuteen suoritusperusteiseen täytäntöönpanomalliin ("**strategiasuunnitelma-asetus**");
- asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ("**horisontaalinen asetus**");
- asetus, jolla muutetaan ja päivitetään maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ) annettua asetusta (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annettua asetusta (EU) N:o 1151/2012, maustettuja viinituotteita koskevaa asetusta (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpiä alueita koskevaa asetusta (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pieniä saaria koskevaa asetusta (EU) N:o 229/2013 ("**muutosasetus**").

TILANNEKATSAUS: YMP:N STRATEGIASUUNNITELMA-ASETUS

Puheenjohtajavaltio Suomi on järjestänyt heinäkuun alusta lukien neljä maatalouden horisontaaliasioiden työryhmän kokousta, joihin on käytetty yhteensä seitsemän työpäivää ehdotuksen muokkaamiseksi valtuuskuntien kokouksissa ja kirjallisissa kommenteissa esittämien näkemysten pohjalta. Ehdotuksen tietyistä tekijöistä on käyty keskustelua puheenjohtajavaltion tausta-asiakirjojen ja komission valmisteluasiakirjojen pohjalta. Kutakin näistä tekijöistä on kuvattu jäljempänä.

Ympäristö- ja ilmastonäkökohdat

Maatalous- ja kalastusneuvoston istunnossa 15. heinäkuuta 2019 ministerit keskustelivat vuoden 2020 jälkeisen YMP:n ympäristö- ja ilmastonäkökohdista puheenjohtajavaltion tausta-asiakirjan pohjalta (10622/19). Ministereitä pyydettiin ilmaisemaan näkemyksensä komission ehdotuksen keskeisimmistä tekijöistä ja pohtimaan mahdollisia parannuksia toivottujen kunnianhimoisempien ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

Aikaisempaan tapansa monet valtuuskunnat ilmaisivat kannattavansa periaatteessa komission ehdottamia tulevan YMP:n **kunnianhimoisempia ympäristö- ja ilmastotavoitteita**. Valtuuskunnat kuitenkin korostivat, että on tärkeää varmistaa YMP:lle riittävä rahoitus, joka vastaa nostettua tavoitetasoa, vähentää sekä viljelijöille että viranomaisille aiheutuvaa hallintotaakkaa ja mahdollistaa se, että jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon paikalliset tarpeet ympäristö- ja ilmastovaatimusten täytöntöönpanossa. Muut vastaukset liittyivät ehdollisuusjärjestelmän yksittäisiin vaatimuksiin, joiden osalta tekninen työskentely jatkuu, ja tarpeeseen varmistaa sekä viljelijöiden että kansallisten/paikallisten viranomaisten kannalta yksinkertaiset ja ymmärrettävät säännökset. Maatalousministereiden epävirallisessa kokouksessa keskusteltiin myös viljelijöiden uudesta roolista ilmastotoimissa ja erityisesti hiilen sitomisessa maaperään.

Puheenjohtajavaltio aikoo jatkaa keskustelua YMP:n ympäristö- ja ilmastonäkökohdista maatalouden erityiskomitean kokouksissa marraskuussa. Maatalouden horisontaaliasioiden työryhmä on jo keskustellut ekojärjestelmistä, ehdollisuudesta ja siihen liittyvästä valvonnasta ja seuraamuksista, maaseuturahastoa koskevan 30 prosentin varauksen soveltamisalasta sekä pienviljelijöiden kohtelusta ehdollisuusjärjestelmässä. Tämä asia on myös 18. marraskuuta 2019 pidettävän maatalous- ja kalastusneuvoston istunnon esityslistalla.

Rahoituksen joustavuus suorissa tuissa

Jäsenvaltioiden kirjallisten kommenttien ja maatalous- ja kalastusneuvostossa käydyn keskustelun pohjalta puheenjohtajavaltio pyysi maatalouden horisontaaliasioiden työryhmää ja maatalouden erityiskomiteaa keskustelemaan **rahoituksen joustavuudesta suorissa tuissa**. Tämä aihe tuntuu kuuluvan valtuuskuntien keskeisiin prioriteetteihin uuden täytäntöönpanomallin toimivuutta ajatellen. Jäsenvaltioiden suurimpia huolenaiheita ovat olleet i) vaikeus suunnitella ennakoon ekojärjestelmiin ja nuorten viljelijöiden järjestelmään varattavia varoja; ii) tarve varmistaa, että kyseisten järjestelmien ali-/ylimitoitettu täytäntöönpano ei johda kyseisen jäsenvaltion kohdalla varojen menettämiseen.

Puheenjohtajavaltio ehdotti toivotun jouston varmistamista sallimalla jäsenvaltioiden vahvistaa **enimmäis- ja vähimmäisyksikkömäärät** (12045/19). Tämä laajentaisi YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 89 artiklan 1 kohdassa mainittua enimmäismäärän/vaihtelun käsitettä sallimalla sen, että toteutunut yksikkömäärä voi jonakin vuonna paitsi *ylittää* suunnitellun yksikkömäärän myös *alittaa* sen suunnitelmassa perusteltujen vähimmäis-/enimmäisrajojen puitteissa. Ehdotettu muutos mahdollistaisi suorien tukien muodossa oleville tukitoimille suunniteltujen yksikkömäärien vähentämisen suunnitelmassa vahvistettuun minimiin ja jäädytettyjen varojen käytön lisävaroja kaipaaviin muihin tukitoimiin.

Maatalouden erityiskomiteassa 16. syyskuuta käydyissä keskusteluissa jäsenvaltiot suhtautuivat myönteisesti ehdotettuun joustoon, jota ne pitivät oikeansuuntaisena. Muutamat jäsenvaltiot kuitenkin pyysivät mahdollisuutta laajentaa jouston soveltamisalaa muihin kuin pinta-alaperusteisiin tukitoimiin kuten alakohtaisiin tukitoimityyppeihin, investointeihin jne. Muutamat jäsenvaltiot vaativat myös riittävän rahoituksen säilyttämistä ekojärjestelmiä varten ja pyysivät vielä tarkastelemaan, miten voitaisiin välttää varojen käyttämättä jääminen siinä tapauksessa, että mainittujen järjestelmien käyttöönotto jää suunniteltua vähäisemmäksi.

Alakohtaiset tukitoimityypit

Maatalouden erityiskomitea keskusteli 16. syyskuuta alakohtaisia tukitoimityyppeihin liittyvistä puheenjohtajavaltion tekstiehdotuksista, jotka koskivat pääasiassa unionin tuella katettavien **"muiden alojen"** yhteistyön laajuutta ja muotoa. Puheenjohtajavaltio ehdotti erityisesti uutta liitettä [x], joka sisältäisi luettelon tukikelpoisista tuotteista asetuksessa (EU) N:o 1308/2013 (nykyinen "YMJ-asetus", josta alakohtaiset tukitoimet käytännöllisesti katsoen siirtyvät strategiasuunnitelma-asetukseen) esitetyn vastaavan tuoteluettelon pohjalta.

Jäsenvaltioiden enemmistö katsoi, että ehdotetussa liitteessä olevan tuoteluettelon tulisi olla suljettu vähintäänkin oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä. **Yhteistyömuotojen** osalta puheenjohtajavaltio lainasi puheenjohtajavaltio Romanian ajatusta säätää laajemmista yhteistyömuodoista: näin ollen tuki olisi hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymien lisäksi myös muiden yhteistyömuotojen ulottuvilla kunkin jäsenvaltion erityistarpeista riippuen. Puheenjohtajavaltio ehdotti lisäksi teknistä hienosäätöä alakohtaisia tukitoimityyppejä koskeviin artikloihin.

Puheenjohtajavaltio mieltää toimintaohjelmien **ympäristö- ja ilmastotavoitteet** osaksi YMP:n yleisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita ja palaa tämän vuoksi asiaan marraskuussa, jolloin ympäristö- ja ilmastonäkökohdat ovat esityslistalla.

Määritelmät

Kompromissin löytämiseksi määritelmien ja niihin liittyvien edellytysten osalta puheenjohtajavaltio on ehdottanut muutoksia sekä 3 että 4 artiklaan, vaikka 3 artiklan kohdalla kyse onkin pelkästään teknisistä selvennyksistä.

Maatalouden erityiskomiteassa 23. syyskuuta (12268/19) keskityttiin aivan erityisesti "tukikelpoisen hehtaarin" ja "tosiasiallinen viljelijä" määritelmiin. **"Tukikelpoisen hehtaarin"** osalta tekstiehdotuksissa on pyritty ottamaan paremmin huomioon YMP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteet. Jäsenvaltiot suhtautuivat myönteisesti uusiin tekstiehdotuksiin, joskin monet valtuuskunnat katsoivat, että teknistä työskentelyä on vielä jatkettava.

"**Tosiasiallisen viljelijän**" osalta puheenjohtajavaltio on ehdottanut määritelmän valinnaisen soveltamisen säilyttämistä ja toimittanut kaksi vaihtoehtoa jäsenvaltioiden tarkasteltaviksi. Valtuuskuntien enemmistö kannatti vaihtoehtoa 1, jossa jäsenvaltioille suodaan enemmän joustovaraa sallimalla niiden määritellä "tosiasialliset viljelijät" "objektiivisin ja syrjimättömin perustein" viittamatta nimenomaisesti maataloustoiminnan merkittävyyteen suhteessa viljelijän koko taloudelliseen toimintaan.

Maaseudun kehittäminen

Puheenjohtajavaltio esitteli maaseudun kehittämiseen liittyviä tukitoimityyppejä koskevat tekstiehdotuksensa maatalouden horisontaaliasioiden työryhmässä 25. syyskuuta.

Jäsenvaltiot suhtautuivat myönteisesti useimpiin tekstiehdotuksiin. Varsinkin **investointeja** koskeva 68 artikla vaatii kuitenkin vielä lisätarkastelua. Jäsenvaltioiden näkemykset erosivat erityisesti seuraavissa: i) miten määritellä rajoitetut poikkeukset, kun on kyse rahoitusvälineiden käytöstä maanostoon; ii) mille tasolle tuen enimmäismäärä asetetaan tuottavien investointien osalta.

Maatilojen neuvontapalvelut

Maatalouden horisontaaliasioiden työryhmä keskusteli 12. syyskuuta maatilojen neuvontapalveluista. Puheenjohtajavaltio esitti joitakin tekstiehdotuksia jäsenvaltioiden tarkasteltaviksi.

Keskusteluissa keskityttiin erityisesti siihen, miten kuvata 13 artiklassa maatilojen kestävää ravinnehuoltoa koskevan välineen (FaST) vaadittu sisältö. Muutamat valtuuskunnat ilmoittivat kannattavansa nykyisten kansallisten välineidensä käyttöä kyseisen FaST-välineen sijasta. Puheenjohtajavaltion näkemyksen mukaan päätavoitteena tulisi olla helppokäyttöisen työkalun kehittäminen, joka yhdessä hyvien neuvontapalveluiden kanssa auttaa viljelijöitä ravinnetaseen parantamisessa.

Koska asian teknistä käsittelyä on jatkettava, puheenjohtajavaltio pyysi komissiota järjestämään asiantuntijatason työpajan, jossa jäsenvaltiot ja komissio voivat vaihtaa tietoa asiaankuuluvien digitaalisten työkalujen valmisteluista.

Uusi täytäntöönpanomalli

Jäsenvaltiot ovat keskustelleet tästä asiasta maatalous- ja kalastusneuvostossa ja sen valmisteluelimissä Itävallan puheenjohtajakaudesta lähtien. Komissiolta on saatu monia selvennyksiä ja selityksiä sekä suullisesti että kirjallisesti. Valtuuskunnat keskustelivat aikaisemmilla puheenjohtajakausilla saavutetun merkittävän edistymisen pohjalta vielä joistakin kyseisen mallin osatekijöistä, kuten indikaattoreista, muiden kuin pinta-ala-/eläinperusteisten tukitoimien yksikkömääristä, välitavoitteiden tiheydestä (kannattaen puheenjohtajavaltio Romanian ehdotusta kaksivuotisista välitavoitteista) samoin kuin tuloksellisuuden tarkastelusta sekä vuotuisessa tuloksellisuuskertomuksessa toimitettavista tiedoista.

Koska siirtyminen uuteen tulosperusteiseen politiikkaan on muutoksena merkittävä, se vaatii huolellista tarkastelua, jotta jäsenvaltiot, viljelijät ja muut tuensaaajat voivat saada kaiken hyödyn niistä yksinkertaistamismahdollisuuksista, joita tämä muutos käytännössä voisi tarjota.

Näin ollen puheenjohtajavaltio jatkaa keskusteluja sekä maatalouden erityiskomiteassa että neuvostossa ja esittää tekstiehdotuksia siitä, miten uudesta täytäntöönpanomallista voitaisiin tehdä käytännönläheisempi ja helpommin toteutettava jäsenvaltioissa.

TILANNEKATSAUS: HORISONTAALINEN ASETUS

Heinäkuun alusta lukien puheenjohtajavaltio on järjestänyt kolme maatalouden rahoitustyöryhmän (AGRIFIN) kokousta ehdotuksen käsittelemiseksi ja työstimiseksi. Keskustelun pohjalta puheenjohtajavaltio katsoo horisontaalisen asetuksen olevan yleisesti ottaen vakaa muilta kuin YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseen liittyviltä osin.

Uuden täytäntöönpanomallin toiminnan selventämiseksi komissio on antanut lisäesittelyjä ja maatalouden rahoitustyöryhmä on keskustellut uudesta täytäntöönpanomallista horisontaalisen asetuksen näkökulmasta. Puheenjohtajavaltio harkitsee horisontaalisen asetuksen muuttamista uutta täytäntöönpanomallia koskevien artiklojen osalta, mikäli se osoittautuu tarpeelliseksi strategiasuunnitelma-asetuksen edetessä.

Maatalouden rahoitustyöryhmä keskusteli myös yhden tarkastuksen periaatteesta ja komission tarkastuksista jäsenvaltioissa (46 ja 47 artikla).

Liiketoimien tarkastaminen (74–83 artikla) on asia, jossa jäsenvaltioiden näkemykset eroavat yhä perussäädöksessä säilytettävän valvonnan tason suhteen. Näin siitä huolimatta, että Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla esitetyt tekstiehdotukset ovat jo johtaneet säännösten yksinkertaistamiseen. Puheenjohtajavaltio on antanut jäsenvaltioiden tarkasteltavaksi joitakin tekstiehdotuksia säännösten yksinkertaistamiseksi entisestään.

TILANNEKATSAUS: MUUTOSASETUS

Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla tehdyn kokonaisvaltaisen työn pohjalta puheenjohtajavaltio pitää muutosasetuksen tekstiä yleisesti ottaen vakaana.

Puheenjohtajavaltio jatkaa muutosasetuksen teknistä käsittelyä, jotta sen teksti saataisiin vieläkin yksiselitteisemmäksi oikeudelliselta kannalta. Puheenjohtajavaltio aikoo nimenomaisesti keskustella vielä viinialan merkintöjen teknisistä yksityiskohdista maataloustuotteiden työryhmässä 25. lokakuuta.